

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 167/2021 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen valtion omistaman lauttaliikenneyhtiön hankintojen kotimaisuudesta

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Ville Tavion /ps näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KKV 167/2021 vp:

Miten hallitus huolehtii siitä, että valtion yhteysalusliikenteestä ja lauttaliikenteestä vastaavan yhtiön alushankinnat edistävät suomalaisten työllisyyttä ja

hyödyttävät suomalaista yhteiskuntaa?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Valtioneuvoston omistajapoliittinen periaatepäätös ohjaa valtion toimintaa osakkeenomistajana ja koskee kaikkia niitä osakeyhtiöitä, joissa valtio on osakkeenomistaja. Omistuksia arvioidaan kansantalouden kokonaisedun, omistettujen yhtiöiden toiminnan ja arvon kehittämisen näkökulmasta.

Omistajaohjausministerinä johdan valtion vastuullista, pitkäjänteistä ja strategiset intressit turvaavaa omistajapolitiikkaa. Sanna Marinin hallituksen omistajapoliittinen periaatepäätös korostaa aiempaa enemmän vastuullisen ja kestäväen liiketoiminnan vaatimuksia.

Valtion omistajapolitiikan lähtökohtana on, että hankintojen tulee olla taloudellisesti, sosiaalisesti ja ekologisesti vastuullisia. Jokainen yhtiö toteuttaa periaatepäätöstä omista lähtökohdistaan. Edellytän, että yhtiöt täyttävät nämä vaatimukset hankintapolitiikassaan.

Periaatepäätöksessä päätimme myös vahvistaa edelleen hyvän hallintotavan, osakeyhtiölain ja valtion osakeomistuksia koskevan lain merkitystä. Niiden ja periaatepäätöksen mukaisesti hankinnat ja muut operatiiviset asiat kuuluvat yhtiön hallituksen ja toimivan johdon vastuulle.

Suomalaisen teollisuuden toimintaedellytyksiä on tämän vaalikauden aikana parannettu johdonmukaisesti. Hallitus muun muassa alensi teollisuuden sähköveron minimiin ja toteuttaa elinkeinoelämän kilpailukyvyn kannalta tärkeitä infrastruktuurihankkeita. Toisaalta suomalaista merenkulkualaa ja sen myötä myös meriteollisuutta tuetaan eri muodoissaan jopa sadoilla miljoonilla vuodessa.

Suomen Lauttaliikenne Oy toimii kilpailuilla markkinoilla ja Euroopan unionin sisämarkkinoilla on vapaan kilpailun periaate. Vesiliikennepalveluiden hankinnat toteutetaan kaikille avoimina EU-tason hankintoina Manner-Suomessa Varsinais-Suomen ELY-keskuksen ja Ahvenanmaalla

Ahvenanmaan maakuntahallituksen kilpailuttamina. Kilpailutusten tärkein kriteeri on hinta. Menestyäkseen kilpailutuksissa pitää palveluntarjoajan olla kilpailukykyinen kaikin tavoin. Alusinvestoinnin osuus palvelun kokonaishinnasta on suuri. Suomen Lauttaliikenne Oy on kertonut kilpailuttavansa alusten rakentamisen Euroopan laajuisesti usean telakan välillä menestyäkseen kilpailutuksissa. Yhtiön on varmistettava menestymisensä ja kannettava vastuuta omasta toiminnastaan ja henkilökunnastaan.

Suomen Lauttaliikenne Oy kertoo uudistaneensa kalustoaan perustamisestaan, vuodesta 2010 alkaen. Yhtiön mukaan se hankkii kalustoaan Suomesta, kun suomalaisen toimijan tarjous on kilpailukykyinen. Viimeisen kymmenen vuoden aikana vuosina 2011 - 2020 Suomen Lauttaliikenne Oy:n hankinnat ovat yhtiön mukaan kohdistuneet lukumäärän mukaan suomalaisilta toimittajilta hankittaviin aluksiin 94 prosenttisesti ja ulkomailta 6 prosenttisesti. Sopimusarvon mukaan hankinnoista on tehty Suomesta 75 prosenttia ja ulkomailta 25 prosenttia. Tällä hetkellä tilauksessa olevat alukset eivät ole mukana luvuissa.

Suomen Lauttaliikenne Oy:n hyvä ja kestävällä pohjalla oleva taloudellinen tulos on antanut yhtiölle liikkumavaraa investoida uusiin ympäristöystävällisiin aluksiin ja tekniikkaan sekä parantaa palveluaan ja luotettavuuttaan kehittäääkseen jatkuvasti saaristoliikennettä. Tällä hetkellä liikenteessä olevista aluksista uusin on Suomen ensimmäinen ja suurin, ympäristöystävällinen sähköhybridilautta yhtiön vilkkaimmalla Parainen-Nauvo-reitillä. Kyseinen lautta rakennettiin puolalaisella telakalla ja tämä toimittaja valittiin vuonna 2015, eli edellisellä vaalikaudella.

Helsingissä 9.4.2021

Eurooppa- ja omistajaohjausministeri Tytti Tuppurainen